

๒๓

หน่วยราชการ

ด้านวัตถุและเครื่องอุปโภคบริโภค

หลวงตาให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือหน่วยราชการหลายหน่วยในด้านต่างๆ กัน เพราะท่านเห็นว่าเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการให้ความสะดวกให้บริการช่วยเหลือแนะนำในการประกอบอาชีพ สารทุกข์สุกดิบบำบัดทุกข์บำรุงสุข รวมทั้งสวัสดิการต่างๆ แก่ประชาชนเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว

เมื่อหน่วยราชการต่างๆ มาขอความช่วยเหลือ หากเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นเร่งด่วนและสมเหตุผล ท่านก็เมตตาอนุเคราะห์ให้ ไม่ว่าจะเป็นอาหารการกิน

เครื่องอุปโภคบริโภค รถยนต์กลไก เครื่องไม้เครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงาน สิ่งก่อสร้างต่างๆ ภายในหน่วยราชการ ฯลฯ

หน่วยราชการที่ท่านเคยให้ความช่วยเหลือโดยมากอยู่ในจังหวัดอุดรธานี ได้แก่ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน ๒๔ ค่ายเสนีย์รัตนยุทธ ตำรวจทางหลวง สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท ตำรวจสันติบาล สถานีรถไฟ เรือนจำกลาง เป็นต้น

ในที่อื่นๆ ได้แก่ ทัดตงสถานหญิง กรมราชทัณฑ์ สถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอภูพาน ฯลฯ

ด้านธรรมะสำหรับชีวิตและการทำงาน

ท่านเมตตาให้ธรรมะเป็นข้อคิดเตือนใจแก่คณะผู้ใหญ่ผู้น้อยของหน่วยงานต่างๆ ที่มากกราบเยี่ยมท่านเสมอๆ ให้รู้จักนำศีลนำธรรมมาเป็นหลักยึดเหนี่ยวในจิตใจ ไม่ให้เผลอเพลินลืมเนื้อลืมตัว

อย่าบ้า...ลภยศสรรเสริญ

คราวหนึ่งท่านแสดงธรรมอย่างเป็นกันเองแบบลูกหลาน โปรดคณะนายทหารชั้นผู้ใหญ่ร่วมกับนักธุรกิจจำนวนเกือบ ๕๐ คน ดังนี้

“...นี่มาจากทางไหนกันบ้างนี่”

‘มาจาก... มาดูงานทางภาคอีสาน ก็เลยมากกราบครับ’

‘หรือ มาดูงานหรือ... เคยมาวัดป่าบ้านตาดแล้วยังละ? เหล่านี้เคยมาแล้วยัง?’

‘ครั้งแรก ไม่เคยมาเลยครับ’

‘ไม่เคยมา แต่โรงลิเกละครระบำรำไปพวกบ้าๆ นั่นไปทั้งนั้นใช่ไหม?... หรือ?’

ถ้าเป็นอย่างนั้นแล้วเวลาที่สูดดมมองไม่เห็น ถ้าเป็นหมา จับหางดึงไว้ หางขาดยังป็น(คือปลาน)ไปได้ละ ถ้าเป็นอย่างนั้นแล้ว

ถ้าเป็นเรื่องศีลเรื่องธรรม นี่ก็เอาได้เข้าไปเท่าไรก็ไม่ยอมไปนะ เวลานี้โลกกำลังสกปรกมาก สกปรกจริงๆ สายตาของธรรมจณดูไม่ได้นะเวลานี้ แต่กิเลสมันเหมม มันเพลิน มันไม่รู้จักเป็นจักตายนะ... เรื่อง

“เหล่านี้เคยมาแล้วยัง?... แต่โรงลิเกละครระบำรำไปพวกบ้าๆ นั่นไปทั้งนั้นใช่ไหม?... หรือ?”

มันสุ่มกับกิเลส ความโกรธระคะตันทานี้ตัวสำคัญ สกปรกรกรงรังก่อไฟเผาไหม้โลกคือตัวเหล่านี้เอง แต่โลกชอบกันมากที่สุด ที่จะแยกออกนี้ไปเพื่อศีลเพื่อธรรม มันไม่อยากแยกนะ มันติดมันดินอยู่เนี่ย

พระพุทธเจ้าก็พระองค์มาตรัสรู้ลากไปเท่าไรมันไม่ยอมไป มันสูส่วมสูสถานไม่ได้ มันเป็นอย่างนั้นนะ สวรรค์นิพพานไม่ได้เลิศเลอยิ่งกว่าสูมกว่าถาน เวลานี้กิเลสมันดึงลงไปขนาดนั้นนะ ให้เพลินในสูมในถานไป มันไม่ค่อยเห็นเรื่องมรรคเรื่องผลเรื่องคุณงามความดีที่เลิศเลอยิ่งกว่านี้

ขนาดไหน มันไม่ยอมให้เห็นนะกิเลส เราไม่ได้ตำหนิใครนะ กิเลสมันอยู่ใน หัวใจคนเราก็ตำหนิเข้าไป มันก็ต้องโดนคนจนได้นั้นแหละ จะว่าไ้

พระพุทธเจ้า เวลาตรัสรู้แล้ว ทั้งๆ ที่ทรงปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้า... นานขนาดไหน... เพราะเกิดยากแสนยากที่สุดเนี่ย ท่านมาสั่งสอนสัตว์โลก เมื่อเวลาได้บรรลุธรรมถึงขั้นพระอรหัตภูมิเต็ม เต็มตัวแล้ว เป็นศาสดาเต็มองค์แล้ว แลวมองสัตว์โลก ทั้งๆ ที่ปรารถนาเพื่อสั่งสอนสัตว์โลก ตรัสรู้เพื่อสั่งสอนสัตว์โลก

พอตรัสรู้เสร็จเรียบร้อยแล้ว มองดูสัตว์โลกแล้ว มีแต่ทศแปดด้าน ทรงท้อพระทัย จะสั่งสอนไปได้อย่างไรเมื่อมันเป็นอย่างนี้แล้ว...

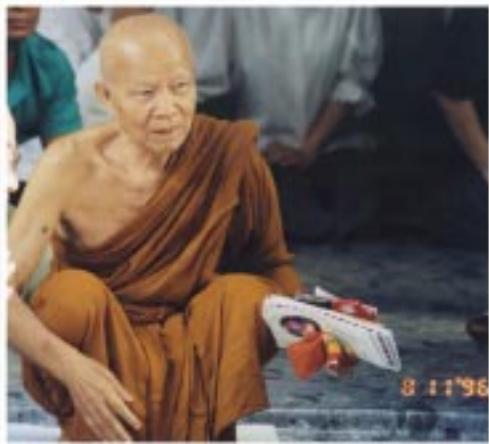
เห็นไหมขนาดนั้นแหละ ท่านดูพวกเรา เรายังมัวเมาเกาหมัดกันอยู่ตลอดเวลา ไม่ลืมหูลืมตา รื่นเริงบันเทิงกับมูตรกับคูถตลอดเวลา มันน่าสลดสังเวชไหม

เวลานี้ยังโอ้อ่าฟูฟ่าอยู่นะ เป็นบ้า

กับยศกับลาภกับสรรเสริญเยินยอ ให้เขานับหน้าถือตา อวดมั่งอวดมีอวดดีอวดเด่นอวด... ไปอย่างไม่มี ลมๆ แล้งๆ หาเหตุหาผลหาหลักฐานหาเกณฑ์ไม่ได้ คือกิเลส หลอกคนให้เป็นบ้ากับอันนี้ มันไม่มองดูธรรมะธรรมเป็นของจริง เลิศเลอขนาดนี้ก็เท่าพันทวี สิ่งเหล่านี้ก็เป็นอย่างที่เราดูฝูงหนอนมันอยู่ในสวนมันละ เพียงเราดูลงไปเท่านั้น มันเป็นอย่างไง วิสัยหนอนกับเรา

ที่นี้ วิสัยแห่งธรรม กับ วิสัยของกิเลส ที่สกปรกสุดยอด วิสัยแห่งธรรมที่สะอาดสุดยอดดูกัน เป็นยังไง ก็เห็นกัน อย่างงั้นชัดเจน... นั่นละ

นี่โลกมันถึงไม่อยากมองดูนั้น มันมัวดูแต่ส้วมแต่ถ่านตลอดเวลา ไม่ว่าจะเขาว่าเรานะ อย่าไปตำหนิใครนะ หมายถึง หัวใจแต่ละดวงๆ มีแต่พินแต่ไฟเผาไหม้อยู่ตลอดเวลา ถ้ากิริยาท่าทางออกมา แสดงประดับร้านว่าสวยว่างามว่าโอ้อ่า ฟูฟ่ามีบ้านมีเรือนมีสมบัติเงินทองข้าวของมากน้อย มีบริษัทบริวารมาก นี่เอามา

“...เห็นไหม...ท่านดูพวกเรา เรายังมัวเมาเกาหมัด... ไม่ลืมหูลืมตา รื่นเริงบันเทิง กับมูตรกับคูถตลอดเวลา มันน่าสลดสังเวชไหม...”

โอ้อ่าฟู่ฟ้าประดับบ้าน แต่ภายในหัวใจเป็นไฟด้วยกันหมด ฟังซิเนะ

เอาธรรมจับเข้าไปมันก็เห็นนะสิ...
ดูหัวใจดวงใดมันมีแต่ไฟแต่ไฟ ด้วยความ
โลก ความโกรธ ราคะตัณหา ความตระหนี่
ถี่เหนียว ความเห็นแก่ตัว ความริดความไถ
ความเอาวัดเอาเปรียบ มันเป็นพื้นเป็นไฟ
เผาไหม้ตลอดเวลา...”

ความเสียสละ

“...การเสียสละนี้เป็นบุญเป็นกุศล เป็นคุณแก่ตนเอง ให้ไปโน้น ย้อนกลับมาหาเจ้าของ เหมือนเราเปิดประตูอากาศเข้ากับอากาศออกประสานกันทันที การให้ไปกับการได้มาประสานกันทันที นี่แหละการเสียสละ เปิดออก เปิดประตูเสียสละ เปิดออกกว้างก็ออกได้กว้าง เข้าก็เข้าได้มาก เวลาเราเปิด เปิดแคบ ออกก็ออกได้น้อย เข้าก็เข้าได้น้อย

สมมุติว่าอากาศก็ดี น้ำก็ดี ถ้าเปิดประตูน้ำเป็นส่วนน้อยก็เข้าน้อยออกน้อย เปิดมาก เข้ามากออกมาก ปิดเลยไม่ให้มันออก ที่นี้มันเลยไม่เข้า...

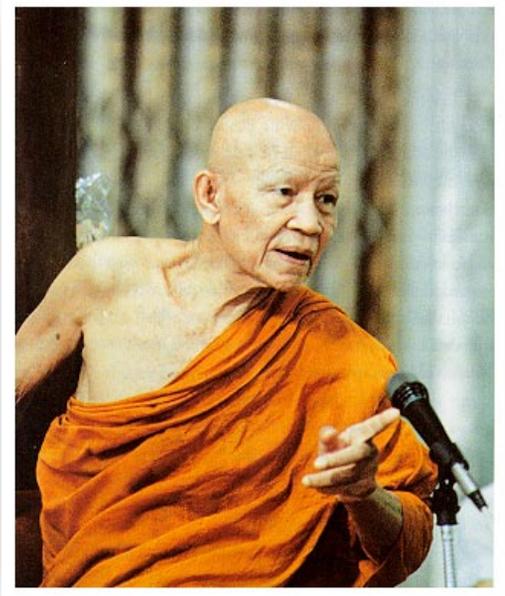
...คนเป็นนักเสียสละ คนมีแคใจไปไหนเย็น มีเพื่อนมีฝูงก็มาก มีคนเคารพนับถือ ถ้าเป็นเด็กก็เป็นเด็กน่ารัก เป็นผู้ใหญ่ก็น่าเคารพบูชา น่าคบค้าสมาคม ความใจกว้างขวาง ไปที่ไหนเป็นอย่างไร ถ้าคับแคบปิดตัน ไปที่ไหนตีบตันอันตู่ไปหมด เวลาจะตายก็ไม่มีใครไปกุศล มาตีกาในงานศพให้ เห็นแต่หมาเดินต๊อกๆ ต๊กๆ ในงานศพ มันมาหากินเศษอาหาร ไม่ได้กินข้าว หมาจวนจะตายเพราะความตระหนี่ของคน มันตระหนี่ถี่เหนียว ตายแล้วไม่มีใครไปเผาศพ หมาจะมากินเศษอาหารก็ไม่ได้กิน ทุกข์ทั้งหมา ทุกข์ทั้งคน

คนใจคอกว้างขวางไปไหน เพื่อนฝูงก็มาก เวลาตายนี้ คนเต็มไปหมดใน

หลวงตามะตาดำจัดสร้าง “เรือนบัวภุณา”
ใช้เป็นสถานที่อภิบาลเด็กแรกเกิดในทัณฑสถานหญิง

“...เริ่มต้นตั้งแต่ช่วยสงเคราะห์คนทุกข์คนจน โรงร่ำโรงเรียนสร้างให้เป็นหลังๆ จากนั้นก้าวเข้าสู่โรงพยาบาล แม้ที่สุดในเรื่องจำก็ยังมิ เราไปสร้างให้ตึกใหญ่ๆ เช่น อย่างลาดยาวอย่างนี้...”

“...คนนี่แบบนี้คนนั่นแบบนี้
นั่นๆ ถ้าไม่ได้โตโตะเห็นโตะ
เสียก่อนเป็นชัดเป็นแย้ง เป็น
หาอุบายเท่านั้นเท่านั้นอยู่นั้น
ได้ นี่ชี้ที่มันน่าเกลียดเอา
เหลือเกินนะ...”

งานศพ บอกอย่างชัดเจนว่า คนนี้มี
อัธยาศัยกว้างขวาง ใครก็มาด้วยความ
เต็มอกเต็มใจ ด้วยความเคารพนับถือ
ด้วยความรักความสนิทสนมกัน ความ
เสียสละ ไม่เหมือนคนตระหนี่ถี่เหนียว
ตายนะ คนไม่มีในงานศพ หมาเลยหิว
อย่าทำนะแบบหมาหิว เข้าใจไหม?...”

อย่า...กินบ้าน กินเมือง

ท่านมีความเมตตาสงสารและ
ห่วงใยชาติบ้านเมืองเป็นพื้นในจิตใจ
ตลอดมา ดังนั้นเมื่อมีโอกาสสั่งสอนตัก
เตือนกลุ่มข้าราชการงานเมือง ท่านก็มัก
จะแสดงธรรมอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยเช่น
เดียวกับคราวนี้

“...นี่ละ วัดหนึ่งๆ ครอบครัวยุคหนึ่งๆ
ขึ้นอยู่กับหัวหน้าครอบครัว ผู้ใหญ่บ้าน
กำนัน นายอำเภอ ผู้ว่าฯ ขึ้นไปเป็นลำดับ

ลำดับ ให้มีศีลธรรมเป็นเครื่องกำกับตัวเอง
อยู่เสมอ อย่าปล่อยเนื้อปล่อยตัว เวลานี้เรา
ปล่อยให้กิเลสเข้าไปตีตลาดตามโรงงาน
ต่างๆ นี่มีแต่กิเลสตีตลาดทั้งนั้น แหกเหลว
ไปหมด ศีลธรรมเข้าใกล้ไม่ได้เลย

เพราะฉะนั้น บ้านเมืองถึงเหลว
แหก เหลวแหกดังที่เห็นอยู่นี้แหละ ไม่
ใช่เหลวแหกแบบไม่มีคน คนตายฉิบ
หาย มันเหลวแหกด้วยความประพฤติก
เหลวแหกด้วยความเป็นอยู่ด้วยกันอย่าง
นี้แหละ หาความไว้วางใจกันไม่ได้เพราะไม่
มีศีลธรรมเป็นที่ไว้วางใจ

ไปที่ไหนก็เหมือนกับลิง คอยกิน
...กิน คอยคด...คด คอยโกง...โกง คอยจะ
ได้โอกาสอันไหน รีดได้ทุกแบบทุกฉบับ
สุดท้ายข้าราชการเลยเป็นผีตัวหนึ่ง เป็น
ยักษ์ตัวหนึ่ง แก่ชาติบ้านเมือง เขาก็เอื่อม
ระอาซี

เงินทุกบาททุกสตางค์ได้มาจาก-

ประชาชนราษฎรทั้งนั้นเป็นภาชีอากรเข้ามา เพื่ออุดหนุนประเทศชาติบ้านเมืองให้มีความแน่นหนามั่นคง กลับเป็นเปรตเป็นผีให้เปรตให้ผีไปกินเสียหมด มันก็ใช้ไม่ได้

วงราชการแต่ละวงเลยกลายเป็นวงสังหารประชาชน วงสังหารประเทศชาติบ้านเมือง อย่างนี้ดูไม่ได้ใช้ไม่ได้เลย

เพราะฉะนั้น ขอให้พี่น้องทั้งหลายที่เป็นชาวพุทธปฏิบัติตามศีลธรรมนี้ ขอให้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัดเข้าไปโดยลำดับ เพื่อความสงบเย็นและมั่นคงของบ้านเมืองเรา...”

“...การกล่าวทั้งนี้ไม่ได้หมายถึงว่าวงราชการจะเลอะๆ เทอะๆ ไปหมดทุกรายนะ เราพูดถึงรายที่ไม่ดีต่างหาก ซึ่งมีจำนวนมากต่อมาก อันนี้มีมากจริงๆ อยู่ที่ไหนๆ ไม่คณนาได้ เต็มไปหมดในวงราชการแผนกต่างๆ ยังเยอหยิ่งจองหองเสียด้วยนะ วงราชการไม่ระลึกเลยว่าตัวเองกินเงินเดือนของประชาชนราษฎร เยอหยิ่งจองหองจนน่าเกลียด เป็นเจ้าอำนาจกดขี่บังคับประชาชนหลายแบบหลายฉบับนะ

คนนี่แบบนี้คนนั้นแบบนี้ๆ ถ้าไม่ได้โต้ตะเหือโต้เสียก่อนเป็นชัดเป็นแย้ง เป็นหาอุบายเท่านั้นเท่านั้นอยู่จนได้ นี่ซีที่มันน่าเกลียดเอาเหลือเกินนะ เอ้อมระอาเอามาก ประชาชนราษฎรไปแต่ละครั้งๆ เสียเวล่ำเวลามายาบ้านมาเรื้อน คารกคาราอาหารการกิน หน้าที่การงานต้องเสียไปสักเท่าไรไม่ได้คำนึง คอยแต่จะเอาโต้

โต้เหือโต้ ถ้าไม่ได้จะตองหาอุบายนั้นหาอุบายนี้

เวลานี้วงราชการเป็นอย่างนี้ละ เสียเอามากมาย ขอให้พี่น้องทั้งหลายจำเอาไว้ทุกคน นี่คือความจริง เราไม่ได้หาเรื่องใส่คน เราสอนคนเพื่อความสงบร่มเย็นทั่วหน้ากัน

มันเป็นอย่างนี้เวลานี้ เขาเบื่อจริงๆ เบื่อวงราชการเวลานี้ ไม่ใช่ธรรมดาณะ แต่ประชาชนถึงเขามีปาก เขาก็ไม่พูดง่ายๆ ถ้าพูดก็เป็นภัยต่อปากเจ้าของอีกแหละ เพราะพวกนี้พวกเจ้าอำนาจ อำนาจอันนี้มันอำนาจปาๆ เกือบๆ เสียด้วยนะ ไม่ใช่อำนาจธรรมดา ไม่อย่างนั้นมันทำชั่วไม่ได้ ถ้าไม่ใช่อำนาจแบบนี้...”

“...ชีวิตมันเกี่ยวโยงกันไปหมดไม่ว่าภาคไหนๆ ชีวิตอยู่กับจุดศูนย์กลางคือชาติ ต่างคนต่างระลึกถึงชาติเสมอ อยากระลึกถึงตนยิ่งกว่าชาติ ถ้าหลงชาติได้ล้มจมไปแล้ว ใครจะไปนั่งบนเก้าอี้เหนือเทวดาอยู่ได้คนเดียว ไม่เคยมี ต้องเป็นกงทุกข์เหมือนกันหมด ให้เราเห็นใจประชาชนราษฎร

นี่ความห่างเหินจากศีลจากธรรมเป็นอย่างนี้ ให้พี่น้องทั้งหลายจำเอาไว้ ศีลธรรมคือเครื่องยึดเหนี่ยวของใจและความประพฤติหน้าที่การงานทั้งปวงให้ เป็นไปเพื่อความดีงาม ถ้าปราศจากศีลธรรมเสีย อะไรๆ ก็เหลวไปตามๆ กัน ฉะนั้น ศีลธรรมจึงเป็นธรรมจำเป็นมาก...”

อย่าเห็นแก่ตัว จงเห็นแก่ชาติ

ครั้งหนึ่งท่านแสดงธรรมแก่หน่วย
งานราชการกลุ่มใหญ่ดังนี้

“การปกครองกัน ให้คำนึงถึงหลัก
และกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับนำมาปก
ครองกัน อย่าเอาอารมณ์มาปกครองกัน
อย่าเอาอำนาจวาสนาศักดานุภาพว่าเรา
เป็นผู้ใหญ่มีอำนาจมาก อยากทำอะไรก็
ทำได้มาปกครองกันโดยหาหลักเกณฑ์หา
ระเบียบกฎข้อบังคับไม่ได้ นั่นเป็นความ
ผิด... ต่างคนต่างก็ให้อภัยซึ่งกันและกัน
ต่างคนต่างปกครองในฐานะพ่อแม่กับลูก
จะมีความร่มเย็นเป็นสุข

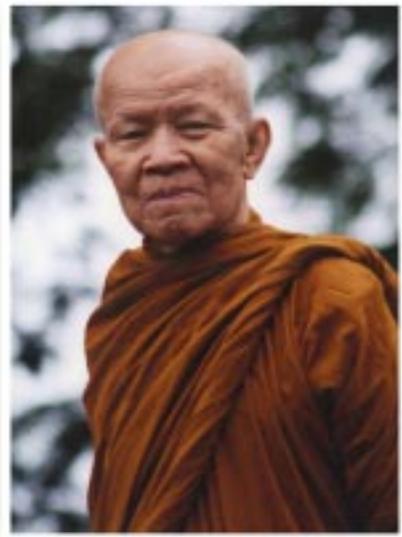
...สมบัติของกลาง เราอย่านำออก
ไปใช้ในกิจส่วนตัว และนำออกจำหน่าย
ขายกิน นั่นเป็นการขายชาติ เป็นการฆ่า
ชาติ เป็นการทำลายชาติ เพราะความเห็น
แก่ตัว...ความเห็นแก่ตัวนั้นไปไม่รอด
ถ้าชาติไปไม่ตลอดเราต้องจมไปด้วยชาติ
เราจะเห็นแก่ตัวว่าเอาตัวรอดเป็นยอดดี
การคิดเอาตัวรอดแบบนี้มันแลเป็นยอดที่
เลวที่สุด...เพราะคนๆ หนึ่งอยู่คนเดียวไม่
ได้ ต้องอยู่ด้วยกันหลายคน เช่นประเทศ
ไทยเรานี้ทั้งประเทศมีความเกี่ยวโยงกัน
อยู่เหมือนกับตาเหตาทาย ตาหนึ่งชาติก็

“...สัตว์โลกนี้
มีผิดมีพลาดด้วยกันทั้งนั้น
แต่เมื่อให้อภัยกันแล้ว
อยู่ด้วยกันได้...”

เกี่ยวเนื่องไปถึงตาเหตาทายทั้งหลาย ปลา
ก็ลอดออกไปที่นั่นได้...

ถ้าชาติได้ล่มจมไปเสีย เราจะเอา
ตัวรอดด้วยวิธีใด นอกจากเราต้องจมไปกับ
ชาติเท่านั้น ชาติจมเราต้องจม ชาติอยู่ได้
เราก็อยู่ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้น เราต้องรักษา
เพื่อความอยู่รอดของคนทั้งชาติ ไม่ใช่
รักษาเพื่อความอยู่รอดเฉพาะเรา นั่นเป็น
ความคิดผิดของบุคคลผู้เห็นแก่ตัวมาก
คิดเพื่อความร่ำรวย แต่หารู้ไม่ว่าความคิด
นั้นคือเพชรฆาตสังหารตนและชาติให้ล่ม
จม

ท่านจึงสอนว่า สามัคคี...เป็นน้ำ
หนึ่งใจเดียวกันเป็นความเกี่ยวโยงกันไป
หมด คนในชาติรักคนในชาติ ไม่มีใครที่จะ
รักยิ่งกว่าคนไทยรักคนไทย ไม่มีใครที่จะ
รับผิดชอบยิ่งกว่าคนในชาติจะรับผิดชอบ
คนในชาติของตน และไม่มีใครจะรับผิดชอบ
ยิ่งกว่าเราจะรับผิดชอบในขอบเขต
ของเรา...”

“ขอโทษ” คำที่ใช้ดับไฟ

“...สัตว์โลกนี้มีผิดมีพลาดด้วยกันทั้งนั้น แต่เมื่อให้อภัยกันแล้ว อยู่ด้วยกันได้ ถัดจากคนต่างเบงแล้วนั้นละ ถ้าเป็นหมาก็กัดกันได้เร็วนะ... แม่จิตใจจะลูกเป็นไฟมากก็ตาม เมื่อน้ำดับไฟคือการขอโทษซึ่งกันและกันแล้ว ก็ให้อภัยกันได้อย่างง่ายดาย

มนุษย์เรานี่ หลักใหญ่ของมนุษย์เราที่มีธรรมอยู่ด้วยกัน เห็นใจเขา เห็นใจเรา ให้อภัยกันได้ ธรรมเป็นอย่างนั้นนะ ไม่ใช่ถือถือสากันอย่างๆ ผิดยอมรับว่าผิด แล้วแก้ไขตัดแปลง ให้ขอโทษกัน

คำขอโทษเป็นของสำคัญมากนะ ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย จะเป็นไฟเผาคนอยู่ในคนนั้นก็ตาม พอคนนั้นไปขอโทษยกมือไหว้เท่านั้นแหละ น้ำดับไฟนี้พริบลงทันทีเลย

“...ยังงี้ก็ขอให้ธรรมมีในใจ
ฝากเป็นฝากตายต่อกันได้
จงรักภักดีซื่อสัตย์สุจริตต่อกัน
นี่...อบอุ้นที่สุด
ถึงจะจนก็จนด้วยกัน...
ดีไม่ดี เศรษฐีสู้ไม่ได้...”

สงบ ของเล่นเมื่อไหร่ นี่แหละธรรม

ความโกรธเป็นไฟ ความขอโทษกันนั้นแหละเป็นคุณ เป็นน้ำดับไฟ ดูเอาสิ หัวใจใครก็เหมือนกัน อย่างเช่นใจผู้ชายนี้ มันก็ใจโหดมหาโหด เวลาเจ้าของบ้านยกมือไหว้มันมันเอาปืนจ่อกำลังจะยิง ปืนมันยังลดลงทันที เห็นไหม ใจมันโหดขนาดนั้น มันยังรับน้ำอยู่นะ ไฟยังรับน้ำอยู่ นี่แหละน้ำดับไฟคือธรรม อย่างอื่นดับไม่ได้นะ...”

ผ้าเดียวเมียเดียว

ท่านเตือนลูกหลานเสมอๆ ให้รู้จักควบคุมไฟราคะตัณหา ให้มีขอบเขตอยู่ภายในเตาด้วยศีลด้วยธรรมดังนี้

“...เราต้องอบรมทางด้านจิตใจให้มาก มันสำคัญไม่มีใครมองเห็น มองแต่อย่างงั้น อย่างที่โลกทั้งหลายแหละ มองกัน... มันไม่ได้มองจุดที่ถูกต้องดีงามอะไร มองแต่จุดจะผูกพันเจ้าของให้จมนะซี ทำไมมนุษย์อยากไปสวรรค์ทั้งเป็นเนี่ย เวลาตายแล้วมันไม่ยอมไป... มันก็ไม่คิด

นะ มันอยากไปแต่สวรรค์ทั้งเป็น เวลาตกรกทั้งเป็นมันไม่ยอมตก

มีเมียคนหนึ่งแล้วมันไม่พอ อยากได้อีก ๒ คน เพื่อไปสวรรค์ มีผัวคนหนึ่งแล้วอยากได้อีก ๒ คน ๓ คน เพื่อไปสวรรค์ ผัวคนนี้พาไปสวรรค์ไม่ได้ เบื่อแล้ว ผัวคนนี้เมียคนนี้เบื่อแล้ว เอาเมียคนใหม่พาไปสวรรค์ เอาผัวคนใหม่พาไปสวรรค์ มันเอาสวรรค์ทั้งเป็น ไฟนรกเผาหัวมันทั้งเป็น มันไม่ได้คิด เนาะ เอาอย่างนั้นสิ เรามีเมียคนหนึ่งแล้วนี่ แล้วครอบครัวเป็นยังไง มีผัวเข้ามาอีกคนหนึ่ง แผลงผู้ชายเข้ามาอีกคนหนึ่ง เป็นยังไง นั่นละไฟกองใหญ่อยู่ตรงนั้นนะ มันไม่ดู

ธรรมทานคุณหมด ท่านจึงมีเขมงวด กวดขันให้อยู่ในขอบเขต มันพอเหมาะพอ ดีแล้ว กับเมียคนนี้ กับผัวคนนี้ พอเหมาะพอดีแล้ว อย่าให้เลยนี้ไปนะ นั่น กามสุมิจฉาจารย์ ราคะตณหาอย่าให้กำเริบเลิปลาน บังคับมันไว้ให้อยู่ในเตา อย่าปล่อยให้ตามมัน ปล่อยให้ตามมันแล้วเผาเราทันที เสริมมันเท่าไรมันยิ่งไปใหญ่เลยนี่ อย่า

“...นี่หรือ?
จะปกครองบ้านเมือง
คือแก้วเหล่านี้หรือ?
...อยากถามว่านั่นนะ...”

เสริมมันเลย บังคับมันไว้ว่านั่นเลย เขามีผิว มีเมีย เขาก็จะตายเหมือนเราละ เขาทนไม่ได้ เขามีผิวมีเมีย เขาก็จะตาย เขามี ๒๐ เมีย ๓๐ เมีย เขาก็ตายเหมือนกันนะ เราไม่เห็นมีใครไปสวรรค์ มีแต่รกทั้งเป็นเผาหัวมัน เราอย่าไปหาไฟนรกเผาเราละ

พากันเชื่อธรรมแล้วสงบ ถึงจะอด จะอิมบ้างเป็นธรรมดาโลก อันนี้เป็นโลก อนิจจัง มีความทุกข์ความจน ความมั่งคั่ง ความมี เป็นกาลเป็นเวลาเป็นครั้งเป็นคราวเหมือนกันทั่วโลก ยิ่งงกก็ขอให้ธรรมมีในใจ เป็นตายด้วยกันเชื่อถือกันได้ ผাগเป็นผากตายต่อกันได้ จงรักภักดีเชื่อสัตย์สุจริตต่อกันนี้อบอุ้มที่สุด ถึงจะจนก็จนด้วยกัน เป็นด้วยกันตายด้วยกัน ไม่เป็นไร อันนี้ไม่มีไฟเผาเผา ไฟข้างนอกไม่มาเผา อยู่ได้ ดีไม่ดี เศรษฐีสู้ไม่ได้ เศรษฐี ๑๐ เมียสู้ไม่ได้ ไม่ต้องบอกเพียง ๒ เมียเท่านั้นก็สู้ไม่ได้แล้ว อย่าว่าแต่ ๑๐ เมีย สู้ผัวเดียวเมียเดียวไม่ได้ ธรรมพระพุทธรเจ้า เลิศขนาดไหน สอนไว้ให้อยู่ในขอบเขตแห่งความพอดี นี่คือความพอดีแล้ว อย่าหามาเผากัน...”

“...เดี๋ยวลาละครับ
ได้เวลาแล้ว ลาละครับ
...ลาละครับวันยังค่ำ
แต่ไม่ไป ก็คือ
...คนเมาสุรา...”

คนบ้า น้าบ้า

เทศนาในเช้าวันหนึ่งกับการแสดง
ธรรมแก่ข้าราชการหน่วยใหญ่ ดังนี้

“...เวลามีการมีงาน มันน่าอาย
ขนาดไหนถ้าธรรมดาเราแล้ว เอาแก้วเหล้า
ไปโชว์ให้เขาถ่ายลงหนังสือพิมพ์ ถือแก้ว
เหล้าโชว์ ผู้ใหญ่ขนาดไหนถือแก้วเหล้ามา
โชว์ มันน่าบ้ารู้นไหม เด็กเขายังรู้อะไรยังไม่เอา
แก้วเหล้ามาโชว์ ผู้ใหญ่ขนาดนั้นเอาแก้ว
เหล้ามาโชว์หาอะไร ถ้าไม่ขายความเลว
ทรามของตัวที่สุดเลย นี่หรือจะปกครอง
บ้านเมือง คือแก้วเหล้านี้หรือ อยากถามว่า
งั้นนะ เขาตำหนิกันทั้งโลกทั้งสงสารว่าเป็น
ของไม่ดี ทำไมจึงเอามาโชว์...”

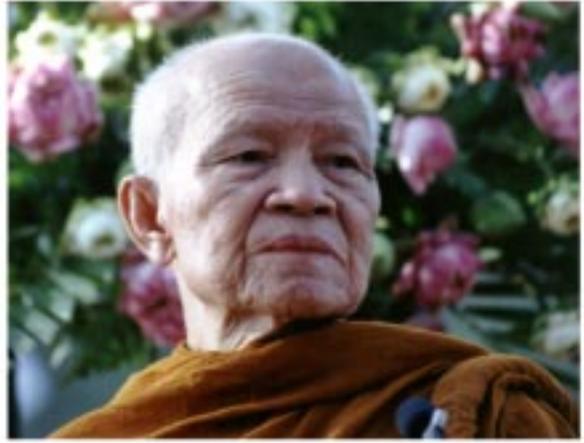
...สุราคืออะไร สุราก็คือเครื่องดอง
ของเมา และทำผู้ดื่มให้ลดคุณภาพแห่ง
ความสมบูรณ์มาเป็นคนพร่อง คนไม่เต็ม
ตาเต็งตาซึ้ง คนขาดบาทขาดสลึง ต้มมาก
เท่าไรยิ่งขาดบาทลงเรื่อยๆ จนกลายเป็น
คนบอคนบ้าได้อย่างสดๆ ร้อนๆ เราเกิด

มาพ่อแม่ไม่เคยเอาน้ำเมา...มาให้เราดื่ม
เรากินมาเลี้ยงดูเรา มีแต่ของดีบขงดี
ข้าวต้มขนม อาหารหวานความีแต่ของดีๆ
เราเติบโตขึ้นมาด้วยน้ำนมของแม่
ด้วยข้าวต้มขนม เป็นของดีบขงดีมีราคา
มากมาย พ่อแม่นำมาเลี้ยงดูจนเป็นผู้เป็น
คนขึ้นมา เมื่อเป็นผู้เป็นคนขึ้นมาจากของ
ดีบขงดีมีค่ามากแล้ว กลับเอาน้ำสุรามา
เมาเข้ามาเบียดตัวเองให้มันเมา นี่เป็นสิ่งที่
เพิ่มคุณค่ามนุษย์ให้มีศักดิ์ศรีที่เด่นที่ตรง
ไหน ยังมองไม่เห็น เราลองคิดดูซิ...

สมมุติว่าเรานั่งอยู่ด้วยกันนี้ มีกี่คน
ด้วยกันนี้ ล้วนแต่คนเมาสุรา...นอนราบบ้า
เกื่อนอยู่ตามถนนหนทาง ไปที่ไหนมีแต่
คนเมาสุรา ชี้แตกเยียวราดอยู่ตามถนน
หนทาง ไม่มีวางอายตามมรรยาทของ
มนุษย์เลย ดูได้ไหมพิจารณาซิ

ถ้าหากว่าสุรามันดีจริงดังที่ชอบ
เสกสรรกัน คนมีคุณสมบัติผู้ดีจะชมไหม
ว่าพวกชี้เมาอนเกลื่อนกลาดชี้ราดเต็ม
ตัวเต็มถนนหนทางอยู่เขาดีนะ ชี้ไม่ต้อง

“...จงตั้งหน้าตั้ง-
ตาทำตัวของตัวให้-
เป็นตัวอย่างของ-
ตัวเอง...”

หาที่ทะเลาะออกเต็มผ้าก็ยังได้ คนธรรมดา
ทำไม่ได้ นี่เขาดีนะ อย่างนี้มีไหม ไปที่ไหน
มีแต่คนเมาสุราเต็มถนนหนทาง แล้วดูได้
ไหม มีแต่คนบ้าเต็มถนน...

นี่ละพระพุทธเจ้าจึงห้าม ห้ามไว้
อย่างนี้ เพราะไม่อยากจะให้คนเป็นบ้ากันทั้ง
บ้านทั้งเมืองทั้งแผ่นดิน...ความละเอียดต่อ
บาปต่อกรรม ต่อบุคคล ต่อที่สูงที่ต่ำไม่มี
ไปที่ไหนพูดอะไรได้หมดไม่มีอย่าง
เพราะหมดอย่างอายุ พูดวันยังค่ำไม่มีจบก็
คือคนเมาสุรา พูดไม่มีจบ วกวนไปมาอยู่
นั้นแลจนผู้ฟังเบื่อจะตาย

เดี๋ยวก็ลาละครับ เดี่ยวคุยอีกไม่
จบสิ้น เดี่ยวลาละครับ ได้เวลาแล้วลาละ
ครับ เดี่ยวคุยอีกอย่างนั้นวันยังค่ำ ลาละ
ครับวันยังค่ำแต่ไม่ไปก็คือคนเมาสุรา
พูดไม่มีสถานี ไม่มีจุดไม่มีหมายไม่มีสาระ
ไม่สนใจว่าดีว่าชั่ว ถูกหรือผิด พล่ามได้
ตลอด ไม่สนใจกับเวลาเป็นอย่างไร นี่ก็
คือความเมาสุรา หาสติสตั้งไม่ได้ คนโง่ที่สุด
ก็คือคนเมาสุรา แต่คนที่อวดฉลาดที่สุดก็

คือคนเมาสุรานั้นเอง คนเมาก็คือคนบ้านั่น
แหละ น้ำนี้เขาเรียกน้ำบ้า...”

ตำรวจดี...คนรัก

ท่านเมตตาแสดงธรรมโปรดคณะ
นายตำรวจดังนี้

“...เราเป็นตำรวจนี่ก็คือ เป็นผู้
รักษาหน้าที่การงานอันสำคัญในส่วนรวม
อำนาจอะไรก็ตามให้ตำรวจเป็นผู้ปกครอง
บ้านเมืองเพื่อความสงบสุขร่มเย็น ถ้า
ตำรวจไม่มี โจรमारผู้ร้ายเต็มไปหมด ที่
ไหนๆ ก็เป็นโจรได้เป็นผู้ร้ายได้

ถ้าไม่มีสิ่งกลัวเสียอย่างเดียว คน
เราจะทำชั่วได้อย่างง่ายดาย แต่เมื่อสิ่งที่
บังคับบัญชา สิ่งที่น่ากลัวอยู่บ้าง ก็ต้องได้
ระมัดระวังคนเรา

เพราะฉะนั้นเมื่อมีตำรวจที่ดีรักษา
กฎหมายบ้านเมือง เพื่อชาติบ้านเมืองเพื่อ
สังคมให้อยู่เย็นเป็นสุข มีมากน้อยใน
สถานที่ใด สถานที่นั้นบ้านเมืองนั้นย่อมได้

“...ให้ฟังทำตัวเป็นหลักใจ
นั้นละ...ที่นี้ไปที่ไหน
ประชาชนพลเมืองไม่ว่า
นักบวชหรือฆราวาส
หญิงชาย รักหมด...”

รับความสงบรมเย็น ตำรวจก็เป็นผู้ฟังเป็น ฟังตายของชาวบ้าน ในขณะที่เดียวกันเรา อย่าให้ตำรวจเป็นผีเป็นยักษ์ของชาวบ้าน วิตถไรเขาก็แล้วกัน เราต้องแยกออกเป็น ประเภทๆ เพราะเรื่องความจริงมีอยู่อย่าง นั้น...

การประพฤติปฏิบัติตัวเรานั้น แหละ เป็นตัวอย่างอันดีแก่ชาวบ้านชาว เมืองทั้งหลายก่อนหน้าเขา อย่าเอาใคร มาเป็นตัวอย่าง ถ้าเอาหลักกฎหมายบ้าน เมืองเข้ามาบวกในความเป็นตำรวจของเราแล้ว ดำเนินหน้าที่การงานเพื่อชาติ บ้านเมือง เพื่อความซื่อสัตย์สุจริต ความ จงรักภักดีต่อชาติบ้านเมือง ต่อประชาชน ไปที่ไหนประชาชนเขาจะรัก

ถ้าผิดเราก็จับจริงๆ ปรับโทษสิน ใหม่อจริงๆ เพราะคนนี่ผิด เมื่อเราจับอย่าง มีเหตุมีผลปรับใหม่ใส่โทษด้วยความมี เหตุมีผลนี้ชาวบ้านเขาก็เห็นใจ เขาก็รักเขาก็ตอบ เขาก็รู้ว่าเราทำถูก ถ้าเราทำตรงกัน ข้ามไม่มีหลักมีเกณฑ์ อาศัยแต่อำนาจของ ความเป็นตำรวจ เอาอำนาจของกฎหมาย บ้านเมือง แล้วทำสุ่มสี่สุ่มห้าแอบหนาแอบ

หลังอย่างนั้น เขาก็รู้ เพราะเหตุไร เพราะ บ้านเมืองนั้นคือใคร ก็คือคน คนมีหัวใจ ตำรวจรู้คนเขาก็รู้ จึงต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ ตรงแนวของตำรวจเรา ผู้มีหน้าที่รักษาชาติ บ้านเมือง

ตำรวจไปที่ไหนบ้านเมืองเราจะมี ความร่มเย็น คนรัก ไปไหนดีมีเสน่ห์ในตัว เด็กก็รัก ไม่วาแต่ผู้ใหญ่รัก เด็กรัก ก็เย็นใจ ก็สบาย เหมือนเรามีคุณค่า ผู้ใหญ่รักก็ เหมือนเรามีคุณค่า ประชาชนรักยิ่งเป็นผู้ มีคุณค่ามาก

เพราะฉะนั้น... จงตั้งหน้าตั้งตาทำ ตัวของตัวเองให้เป็นตัวอย่างของตัวเอง ให้มี ความร่มเย็น ให้มีความพึงใจในตัวของเรา ก่อนที่จะไปปฏิบัติหน้าที่การงานให้ เป็นที่พึงใจของประชาชนทั้งหลาย ให้ฟัง ทำตัวเป็นหลักใจ นั้นละ ที่นี้ไปที่ไหน ประชาชนพลเมืองไม่ว่า นักบวชหรือฆราวาส หญิงชาย รักหมด...”

